

सम्पादकीय

छिटोछरितो एवं सरल तरिकाले सेवा दिन तत्परता देखाउनु जरुरी

मुलुकमा संघीयता आएपछि दोश्रो स्थानिय तह निर्वाचन सम्पन्न भएको छ। निर्वाचन सम्पन्न भएपछि सबै स्थानिय तहका नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधिहरुले कार्यभार समेत सम्हालिसकेका छन्। कार्यभार सम्हालेपछि अधिकांश जनप्रतिनिधिले विकासको मुद्दालाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेका छन्। उनीहरुले सहर, गाउँ तथा वडाको सरसफाईलाई पनि प्राथमिकतामा राख्दै जनतालाई सरसफाईप्रति सहजता प्रदान गर्न महत्वकाक्षी योजना अघि सारेका हुन्। पुरानो जनप्रतिनिधिहरुले अधुरा गरेका कामहरुलाई पनि पुरा गर्न उनीहरुले जनता समक्ष वाचा गरेका छन्।

यसरी विकासका मुद्दालाई अघि सार्दै उनीहरुले शिक्षा र स्वास्थ्यलाई केही हदसम्म प्राथमिकतामा राखेको देखिन्छ। हुन पनि हो शिक्षा र स्वास्थ्य जनताको पहिलो प्राथमिकता हो तर अधिकांश जनप्रतिनिधिहरुले त्यसलाई उपेक्षा गरेको देखिन्छ। शिक्षा र स्वास्थ्यका साथ साथै विकासको मुद्दा पनि प्राथमिकतामा पर्न जान्छ। विकास भन्ने कुरा एकै दिनमा नहुने कुरा हो। तर त्यसलाई पंचवर्षीय योजनामा राख्न सकेभन्ने त्यसमा सुधार आउने निश्चित छ। तर, शिक्षा र स्वास्थ्यमा परिवर्तनका लागि त्यतिको समय चाहिए। कीन भन्ने शिक्षा र स्वास्थ्यको मेरुदण्ड रहेदै आएको छ। मात्र त्यसलाई थोरै भएपनि पनि परिचालन, अनुगमन र निरागानी गर्न सकिए त्यसले सकारात्मक परिणाम ल्याउन सक्छ।

शिक्षा, स्वास्थ्य र विकास बाहेक अन्य कार्यहरुमा जनप्रतिनिधिहरुको ध्यान पुगोस्। जस्तै जनचेतना, भएका साधनश्रोतहरुको सही परिचालन, कार्यालय व्यवस्थापन लगायतका। तसर्थ यी कार्यहरुबाहेक जनप्रतिनिधिहरु थोरै पनि चनाखो भएमा नगर वा वडा कार्यालयहरुबाट जनताले पाउने निशुल्क सेवा, विभिन्न घटना दर्ता, सिफारिस लगायतका कार्यलाई छिटोछरितो एवं सरल तरिकाले सेवा दिन तत्परता देखाउनु जरुरी छ। अनि मात्र जनताको मतको कदर हुने कुरामा दुईमत नहोला।

पुरानो रोगको उपचारका लागि सम्पर्क गराई।

होमियोप्याथिक रिसर्च इन्स्टिच्युट

डा. सुशील मोहन दास

(बी.एच.एम.एस)

सिरहा रोड, राजविराज फोन : ०३१-५२९९६८

डा. सरोज कुमार साह

Dr. Saroj Kumar Sah

MBBS, MS Orthopaedics (BPKIHS) Dharan
Fellowship in Hand Surgery (CMC Vellore)

NMC Reg. No. : 13288

हाइ जोनी, नशा तथा बाथ रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

डा. ललन प्रसाद राणीयार

Dr. Lalan Prasad Rauniyar

MBBS (BPKIHS) Dharan, MD Paediatrics
(BPKIHS) Dharan, NMC Reg. No. : 13338

कन्सलटेन्ट बाल रोग विशेषज्ञ

सम्पर्क : कृताञ्जली मेडिकल हॉल, राजविराज

Mo. No : 9842830252, 9804605569

अरुलाई उपचार गर्न वैद्यखाना आफै बिरामी

पूर्णप्रसाद मिश्र

काठमाडौं, १७ जेठ (रासस)।

कुनै समय राजा महाराजादेखि सर्वसाधारणलाई स्वदेशमै औषधि उत्पादन गरी निरोगी र स्वस्थ राख्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको सिंहदरबार वैद्यखाना मंगलबाट आफै विरामीले थला परेको छ। गुणस्तरीय आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गरी विक्री वितरण गर्न स्थापना भएको वैद्यखानामा तीन महिनादेखि काम ठप्प छ।

काम नभएपछि करिब ५० जना कर्मचारी दैनिक कार्यालय आउँछन् र हाजिर गरेर फर्कन्छन्। औषधि उत्पादन गर्न समितिमा कामै नभएका बेला व्यवस्थापनले भने ज्यालादारी कर्मचारी राखेको भन्नै स्थायी कर्मचारीले विरोध गर्दै आएका छन्। व्यवस्थापनले भने उत्पादन सुरु भएपछि थोरै कर्मचारी आवश्यक पर्न भन्नै काम नभएको बेलामा पनि तलब खुवाएर राखिरहेदै संस्थाको आर्थिक अवस्था धराशयी बन्दै गएको छ।

कुनै समय वैद्यखानाले देशमा उपलब्ध रहेको प्राकृतिक जडीबुटीको प्रयोग गरेर लगभग १८५ प्रकारका आयुर्वेदिक औषधिको उत्पादन गर्ने गरेकामा अहिले च्यवनप्रास बाहेकका उत्पादन पाइँदैन। उत्पादन र विक्री नभएपछि तीन महिनादेखि समितिका कर्मचारीले तलब पनि पाएका छैनन्। तलब नपाएपछि, राजधानीमा डेरा लिएर बसेका कर्मचारी समस्यामा परेका छन्। च्यवनप्रासले समस्या समाधानका लागि काम नगरेको भन्नै कर्मचारीले दैनिक एक घण्टा निर्मित प्रबन्ध निर्देशकको कार्यकक्षमा धर्ना दिई आए पनि कुनै सुनुवाइ भएको छ।

समितिको विक्री कक्षमा काम गर्नुहोने आदित्य ठाकुर छ महिनादेखि शिलाजित सकिएको बताउनुहुन्छ। विक्री कक्षमा दैनिक २५ जना मानिस शिलाजित लिन आउँथे। ग्याप्टिकमा काम गर्ने अविपत्तिक चूर्ण सकिएको चार महिना पूरा भयो। औषधि खोज आउनेलाई समितिले रितै फर्काउने गरेको छ।

धेरै रोगमा प्रयोग गर्न सकिने हरें, वरें र अमलाबाट बन्ने त्रिफला चूर्ण सकिएको पनि सात महिना पूरा भएको उहाँले सुनाउनुभयो।

यस्ता थोरै औषधि सकिएको महिनौ विते पनि उत्पादनको वातावरण बनाउन समिति व्यवस्थापनले ध्यान दिएको छैन। “औषधि भएका बेला बिल काट्न र विरामी जाँच फुर्सद हैदैन थियो, अहिले काम नभएर हालिएर समय बिताउनुपरेको छ, उत्पादन र विक्री नहुदा तलब पनि समयमा पाइएको छैन”, ठाकुरले भन्नुभयो।

वैद्यखानामा उत्पादन घटेर कर्मचारीलाई तलब एवं अवकाश पाउनेले नियमानुसार पाउने उपदानका लागि पनि पैसा नहुने भएपछि कर्मचारीले २०७८ साउन २४ गतेदेखि अवकाश कोष खडा गर्न मार्ग गर्दै दैनिक एक घण्टा धर्ना दिने गरेका छन्। अवकाश कोष खडा गर्न मार्ग राख्न राख्नामा वसेको एक वर्ष हुन लाग्दासमेत मार्ग पूरा भएको छैन।

विसं २०७७ चैत ३१ गतेदेखि समितिका निर्मित कार्यकारी निर्देशकका रूपमा कार्यरत डा सबरी साह भने उत्पादन रोकिएको एक महिना मात्र भएको दावी गर्नुहुन्छ। त्यसअधि थोरै भए पनि औषधि उत्पादन भएको उहाँले बनाउनुभयो। गत भदौमा औषधि बनाउने कच्चापदार्थ ल्याउन बोलपत्र गरेपछि अर्का व्यक्तिलाई कार्यकारी निर्देशक नियुक्त गरेपछि प्रक्रिया रोकिए अहिले उत्पादन बन्द हुने अवस्थामा पुरोको भनाइ निर्मित कार्यकारी निर्देशक साहको छ।

गत वर्ष कोरोना महामारी फैलिएपछि, च्यवनप्रासको मार्ग बढेको थियो। मार्ग पूरा गर्न समितिले गत कार्तिक ३० गतेदेखि च्यवनप्रास बनायो। अहिले त्यही एउटा च्यवनप्रास बेचेर समिति वसेको छ। अरू उत्पादन भण्डारगृहमा रितिन थालेपछि बनाउने प्रक्रिया सुरु नगर्दा समितिमा अहिले औषधि किन्न जाने सर्वसाधारण र थोक बिक्रेता रितै फर्कन बाध्य हुने गरेका छन्। विगतमा दैनिक रु एक लाखको औषधि विक्री गर्ने समितिमा अहिले रु दुई हजारको विक्री हुन पनि मुस्किल पर्ने गरेको छ।

समितिमा २०६६ देखि २०७० को पालामा आयुर्वेदिक औषधि उत्पादन गर्ने उद्देश्यले वैद्यखानाका रूपमा स्थापना भएको थियो। शाहकालमा हुनुमानढोका दरबारमा राखिएको यस वैद्यखानालाई जडागवाहादुर राणाको पालामा थापाथली सारिएको। पछि चन्द्रशमशेरले सिंहदरबारमा सारेपछि ‘सिंहदरबार वैद्यखाना’को नामले परिचित यो संस्था २०५२ मा विकास समितिवाट सञ्चालित यो संस्था नेपालमा आयुर्वेद औषधि उत्पादन गर्ने एकमात्र सरकारी निकाय हो।

गठन आदेश परिवर्तन गर्दा समस्या

रु एक करोड शिलाजित ल्याइएको थियो। हालै तीन हजार किलोग्राम शिलाजित ल्याउन टेन्डर गरिएको छ।

उत्पादन र विक्री नभएका कारण गत चैतेदेखि तलब खुवाउन नसकिएको निर्मित कार्यकारी निर्देशक साहले स्वीकार गर्नुभयो। विसं २०७७ मा जारी भएको समितिको गठन आदेशमा कम्तीमा दुई महिनामा एकपटक सञ्चालक समितिको वैठक वारेको गुनासो छ। समितिमा अनेकौं समस्या आयुर्वेदिक औषधि उत्पादनकर्ता भएका निकायका प्रतिनिधिको अनुपस्थितिमा काम गर्न अप्यारो भएको कर्मचारीको गुनासो छ। समिति सदस्यमा निजीस्तरका आयुर्वेदिक औषधि उत्पादनकर्ता र क्लिनिक सञ्चालकलाई राख्न थालेपछि समस्या आउन थालेको हो। स्वार्थ बाफिने व्यक्तिलाई समिति सदस्य बनाउन आदेशको कार्यालयको काम प्रभावित हुने गरेको उनीहरुको भनाइ छ।

समितिका समस्या लिएर पटकपटक स्वास्थ्य मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयगायत निकायमा गए पनि समस्या समाधान हुन नसकेको कर्मचारी केशव शर्मा पौडेलले जानकारी दिनुभयो। औषधि उत्पादनको कच्चापदार्थ ल्याउन साउन महिनामा गरिनुपर्ने बोलपत्र अझैसम्म हुन सकेको छैन।

राज

બજેટમા મધ્યેસ પ્રદેશ : ધેરે યોજના સમેટિએકામા સ્થાનીયવાસી ખુસી

જનકપુર, ૧૭ જેઠ (રાસસ) ।

સરકારલે આગામી આર્થિક વર્ષ ૨૦૭૯/૮૦ કો બજેટમાર્ફત મધ્યેસ પ્રદેશકા થુપ્રે યોજનાલાઈ સમેટેકો છે । યસકા કારણ સર્વસાધારણ ઉત્સાહિત બનેકા છે । સરકારલે મધ્યેસ પ્રદેશકો રાજધાની જનકપુરધામ ર વારાકો સિમરૌન નગઢલાઈ વિશેષ પર્યંતકીયસ્થળકા રૂપમા પ્રવર્દ્ધન ગરિને ઘોષણા ગરેકો છે ।

આઇતવાર પ્રતિનિધિસભા ર રાષ્ટ્રીયસભાકો સંયુક્ત બૈઠકમા આગામી આવ ૨૦૭૯/૮૦ કો બજેટ સાર્વજનિક ગર્નુહુદે અર્થમન્ત્રી જનાર્દન શમાલે મધ્યેસ પ્રદેશકો જનકપુરધામ

ર સિમરૌનગઢલગાયતકા ધાર્મિક, સાંસ્કૃતિકસ્થળલાઈ વિશેષ પર્યંતકીયસ્થળકા રૂપમા પ્રવર્દ્ધન ગરિને ઘોષણા ગરેકો છે ।

પર્યંતન પ્રવર્દ્ધન ગરી આયસ્તરલાઈ આત્મનિર્ભર બનાઉને યોજના અધિ સારેકો સરકારલે આગામી આવભિત્ર થપ ૧૦ લાખ પર્યંતન ભિત્રચાને ર ત્યસકા લાગિ દક્ષણી ર ઉત્તરી સીમા ક્ષેત્રકા સહરહરૂમા પર્યંતન મન્ત્રાલાઈ વિશેષ પર્યંતન મેલા તથા રોડ શો સંચાલન ગરિને ઘોષણા ગરેકો છે । સરકારલે બન્દ અવસ્થામા રહેકો જનકપુર ચુરોટ કારખાના, વીરગંગા જુટ મિલ, કૃષિ ઔજાર કારખાના,

અર્થમન્ત્રી શર્માલે રૂણ તથા બન્દ અવસ્થામા રહેકો જનકપુર ચુરોટ કારખાના, વિરાટનગર જુટ મિલ, કૃષિ ઔજાર કારખાના, પર્યંતન પર્યંતન ગરી નિર્માણ અધિ બઢાઇને ઉલ્લેખ ગર્નુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે જયનગર-જનકપુર કર્થા રેલ સેવા વિસ્તાર ગરિને ઘોષણાસમેત ગર્નુભાએકો છે । આગામી આવભિત્ર જયનગર-જનકપુર કર્થા રેલ સેવાલાઈ બર્ડિબાસસમ્મ વિસ્તાર ગરિને ઘોષણા ગર્નુહુદે ઉહાંલે વીરગંગા-કાઠમાડાઈસમ્મ રેલ સેવાકો સમ્ભાવ્યતા અધ્યયન ગરિને જાનકારી દિનનુભયો ।

અર્થમન્ત્રી શર્માલે રૂણ તથા બન્દ અવસ્થામા રહેકો જનકપુર ચુરોટ કારખાના, વિરાટનગર જુટ મિલ, કૃષિ ઔજાર કારખાના,

એકૈ પરિવારકા...

કો તારા એયરકો વિમાનવાટ જોમસોમ જાને ટિકટ લિએકા છૌં, ચિયા ખાએર એયરપોર્ટિની જાન્દ્યું ભને, કુરાકાની લગતે ઉહાંસંગ ફોન કાટિયો । ત્યો નૈ ઉહાંસંગકો અન્તિમ કુરાકાની ભાએકો શર્માલે સુનાનુભયો ।

“બખુરે સમ્પન્ન સ્થાનીય તહ નિર્વાચનકો પૂર્વ સંચાયા રાજન ગોલેલે સાથીભાઇસંગ ઘુમન જાને કી આમાબુવાલગાયત આફન્તજન જ્યેષ્ઠલાઈ તીર્થ લૈજાને યોજના બુન્દે હુનુહુન્થ્યો” ઉહાંકા અતિ મિલ્ને સાથીમધ્યેકા શર્માલે ભન્નુભયો, “ચુનાવ સકિએપછી રાજન પહિલા આમાબુબા, મામામાઈજુ, કાકાકાકીલાઈ તીર્થ ઘુમાએર ફર્કિને ર પછ્યા સાથીભાઇસંગ શ્રીમતી છોરાછોરીસહિત ભ્રમણ જાને નિષ્પર્ષમા પુનુભાએકો થિયો ।”

મુસ્તાડકો પ્રસિદ્ધ ધાર્મિકસ્થળ મુક્તિનાથ મન્દિર તીર્થ યાત્રાકો મુખ્ય ગન્તવ્ય બનાઉનુભાએકા રાજન ગત શુક્રવાર બુબા ઇન્દ્રબહાદુર ગોલે, આમા રામમાયા તામાડ, કાકા

પુર્ણોત્તમ ગોલે, કાફી તુલસાદેવી તામાડ, મામા મકરવહાદુર તામાડ ર માઝુનુસુકુમાયા તામાડલાઈ લિએર તીર્થયાત્રામા નિસ્કિનુભાએકો શર્માલે સમીક્ષનુભયો ।

તર ઉહાંહરુ પોખરાવાટ મુસ્તાડકો લાગિ ચેઢેકો તારા એયરકો સો વિમાન ઉડેકો કેહી સમય પશ્ચાત અર્થાત ૧૦ બજેર ૭ મિનેટમા સમ્પર્કવિહીન ભાએકો ખબરલે સનસની ફેલિએકો થિયો ।

ઘટના વાહિરિએસેંગે રાજનકા ઘરપરિવાર ઇષ્ટમિત્ર ગાઉંલે શશીકિત ભાએકો થિયો । આઇતવાર લામો સમયસમ્મ વિમાન નભેટ્દા દુર્ઘટના નૈ ભાએકો આશાદ્કા થિયો ।

તર આઇતવાર વિમાન દુર્ઘટના સહયોગસહિત સમાજ સુધારકા ભાએકો ર વિમાનમા સવાર સેવેકો મૃત્યુ ભાએકો પુષ્ટી ભાએપછી યતીવેલા ગાઉંલે શોકમા ડુબેકા છેનું ।

વિમાન સમ્પર્કવિહીન ભાએકો ર સો વિમાનમા રાજનકો પરિવારસમેત રહેકા થાહા પાએલગતે ઉહાંકો ઘરમા પુનુભાએકા મધેશ સરકારક ઉદ્યોગ વન પર્યંતનમન્ત્રી સત્રવુધન મહોન ગાઉંલે ર પરિવારકો વિલોના સુનેર ભાવુક હુનુભયો ।

એકૈ પરિવારકા... પુર્ણોત્તમ ગોલે, કાફી તુલસાદેવી તામાડ, મામા મકરવહાદુર તામાડ ર માઝુનુસુકુમાયા તામાડલાઈ લિએર તીર્થયાત્રામા નિસ્કિનુભાએકો શર્માલે સમીક્ષનુભયો ।

સોમવાર વિહાન તારા એયરકો વિમાન દુર્ઘટના તીન વર્ષભિત્ર સકિને ગરી કામલાઈ તીવ્રતા દિનેને જાનકારી દિનુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે નિર્માણધીન પૂર્વ-પશ્ચિમ હુલાકી રાજમાર્ગ અન્તર્ગત કમલાબાટ સપ્તરીકો કામલાઈ તીવ્રતા દિનેને જાનકારી દિનુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે નિર્માણધીન પૂર્વ-પશ્ચિમ હુલાકી રાજમાર્ગ અન્તર્ગત થપ ૩૦૦ કિલોમિટર સડક કાલોપત્ર ગર્નું ।

સોમવાર વિહાન તારા એયરકો વિમાન દુર્ઘટના તીન વર્ષભિત્ર સકિને ગરી કામલાઈ તીવ્રતા દિનેને જાનકારી દિનુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે નિર્માણધીન પૂર્વ-પશ્ચિમ હુલાકી રાજમાર્ગ અન્તર્ગત થપ ૩૦૦ કિલોમિટર સડક કાલોપત્ર ગર્નું ।

સોમવાર વિહાન તારા એયરકો વિમાન દુર્ઘટના તીન વર્ષભિત્ર સકિને ગરી કામલાઈ તીવ્રતા દિનેને જાનકારી દિનુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે નિર્માણધીન પૂર્વ-પશ્ચિમ હુલાકી રાજમાર્ગ અન્તર્ગત થપ ૩૦૦ કિલોમિટર સડક કાલોપત્ર ગર્નું ।

સોમવાર વિહાન તારા એયરકો વિમાન દુર્ઘટના તીન વર્ષભિત્ર સકિને ગરી કામલાઈ તીવ્રતા દિનેને જાનકારી દિનુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે નિર્માણધીન પૂર્વ-પશ્ચિમ હુલાકી રાજમાર્ગ અન્તર્ગત થપ ૩૦૦ કિલોમિટર સડક કાલોપત્ર ગર્નું ।

સોમવાર વિહાન તારા એયરકો વિમાન દુર્ઘટના તીન વર્ષભિત્ર સકિને ગરી કામલાઈ તીવ્રતા દિનેને જાનકારી દિનુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે નિર્માણધીન પૂર્વ-પશ્ચિમ હુલાકી રાજમાર્ગ અન્તર્ગત થપ ૩૦૦ કિલોમિટર સડક કાલોપત્ર ગર્નું ।

સોમવાર વિહાન તારા એયરકો વિમાન દુર્ઘટના તીન વર્ષભિત્ર સકિને ગરી કામલાઈ તીવ્રતા દિનેને જાનકારી દિનુહુદે અર્થમન્ત્રી શર્માલે નિર્માણધીન પૂર્વ-પશ્ચિમ હુલાકી રાજમાર્ગ અન્તર્ગત થપ ૩૦૦ કિલોમિટર સડક કાલોપત્ર ગર્નું ।

સોમવાર વિહાન તારા એયરકો વિમાન દુર્ઘટના તીન વર્ષભિત્ર સકિને ગરી કામલાઈ ત

नेपालमा सुर्तिजन्य पदार्थको सेवनबाट वार्षिक २७ हजारको मृत्यु

काठमाडौं, १७ जेठ (रासस)।

नेपालमा सुर्तिजन्य पदार्थको विभिन्न अभियान र कार्यक्रमसमेत सेवनबाट वार्षिक करिब २७ हजार भइहेका छन्," उहाँले जारी गर्नुभएको छ, "तर सुर्ती छ। राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा उद्योगको हस्तक्षेप र उनीहरूको सञ्चार केन्द्रका निर्देशक सुनिलराज रणनीतिले चुनौती भने यथावत् नै शर्माले मंगलबार विज्ञप्ति जारी गर्दै रहेको अवस्था छ। हाल प्रचलित ई-नेपालमा हरेक वर्ष २७ हजार १३७ सिंग्रेट, सिसा, हुक्कालगायतका मानिसको मृत्यु सुर्तीजन्य पदार्थको सुर्तीजन्य पदार्थका आधुनिक र सेवनका कारण हुने गरेको जनाउनुभयो। परिस्कृत रूपलाई समेट्ने गरी वृहत जुन सडख्या नेपालको जम्मा मृत्युको तरिकाले कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने करिब १५ प्रतिशत हो।

समेत आवश्यक देखिन्छ।"

विश्वमा वार्षिक ८० लाख मानिसको मृत्यु सुर्तीजन्य पदार्थको सुर्तीजन्य पदार्थरहित दिवस मनाउने सेवनको कारण हुन्छ। जसमध्ये ७० गरिन्छ। "सुर्तीजन्य पदार्थ त्यागौं, लाख प्रत्यक्ष सुर्तीजन्य पदार्थको सेवन स्वास्थ्य र वातावरण जोगाङौं रहेको १२ लाखसँगै बस्तेले खाएको चुरोटको छ।" भन्ने नाराका साथ मनाइने धुवाँको असरका कारणले मृत्यु हुने गरिएको छ। सुर्तीजन्य पदार्थको तथ्याङ्कले देखाएको छ।

सुर्तीजन्य पदार्थको सेवनले क्यान्सर, मुटु रोग, दीर्घ श्वासप्रश्वाससम्बन्धी रोग र मध्यमेह रोग लाग्ने गर्दछ। सुर्तीजन्य पदार्थको असरलाई न्यूनीकरण गर्न नेपालमा सुर्तीजन्य पदार्थ नियन्त्रण र नियमनसम्बन्धी ऐन, कानून र निर्देशिका पारित भई लागू भइसकेको जनाइएको छ।

"आम जनताको सु-स्वास्थ्य सुनिश्चित गर्न, सुर्तीजन्य पदार्थ नयाँ वातावरणीय प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न सुर्तीजन्य पदार्थरहित दिवसलाई

वर्षेभरि अभियानको रूपमा सञ्चालन गर्नुपर्ने उहाँको भनाइ छ। सुर्तीजन्य पदार्थको खेती र उत्पादन गर्ने क्रममा, प्रयोग/सेवन गर्दा र प्रयोग पश्चातका फोहोरले पानीका स्रोत, माटो, वायु र सहर नै प्रदूषित भइरहेको अवस्था छ।

विश्वमा हरेक वर्ष ३८ लाख हेरेक वर्ष मंगलबार विश्वमान सेवनका कारण हुने गरेको जनाउनुभयो। परिस्कृत रूपलाई समेट्ने गरी वृहत जुन सडख्या नेपालको जम्मा मृत्युको तरिकाले कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने करिब १५ प्रतिशत हो।

समेत आवश्यक देखिन्छ।"

हरेक वर्ष मंगलबार विश्वमान सेवनले सबै वातावरणमा नै असर गर्ने भएकोले यसलाई त्याग्नु वा सेवन नगर्नु नै सबैभन्दा उत्तम उपाय रहेको उहाँले विज्ञप्तिमा जनाउनु भएको छ। सुर्तीजन्य पदार्थको उत्पादनका क्रममा निस्कने विभिन्न विषाक्त ग्रासका कारण जलवायु परिवर्तन पनि भइरहेको बताइएको छ।

न्यून तथा मध्यम वर्गीय देशका किसान तथा सरकारले सुर्तीजन्य पदार्थ उत्पादनलाई रास्तो आयस्रोतको रूपमा लिएको देखिए पनि उनीहरूले भविष्यमा यसले निम्नाउने गम्भीर समस्या जस्तै: खाद्य असुरक्षा, रोग, गरिबी र वातावरणीय असरबारे भने सचेत नभएको पाइन्छ।

सुर्तीजन्य पदार्थको खेती, उत्पादन, सेवनका कारण निम्नाउने वातावरणीय प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न सुर्तीजन्य पदार्थरहित दिवसलाई

सेवनले मानव स्वास्थ्यमा मात्र नभई

सबै वातावरणमा नै असर गर्ने भएको छ। सुर्तीजन्य पदार्थले प्रत्यक्षरूपमा मानिसको स्वास्थ्यमा असर गर्नुको साथै वातावरणमा पनि गम्भीर असर गर्ने गरेको छ।

सुर्तीजन्य पदार्थको खेती,

उत्पादन, सेवनका कारण निम्नाउने

वातावरणीय प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्न सुर्तीजन्य पदार्थरहित दिवसलाई

सेवनकर्ताको दरमा कमी ल्याउन र

प्रकार गरेको छ।

प्रकार गरेको छ।</div